

TASVIRDA JONLANGAN KELAJAK: YANGI O‘ZBEKISTONNING SAN‘ATDAGI IN‘IKOSI.

G‘aybullayeva Jasmina Xayrullo qizi

Abdurashidxonova Muslimaxon Baxodirxon qizi

*Nizomiy nomidagi Toshkent Davlat Pedagogika Universiteti “Tasviriy san‘at”
kafedrası magistri.*

Annotatsiya: *Maqola davomida Yangi O‘zbekiston rivojlanishida tasviriy va amaliy san‘at sohalarining o‘ziga borayotgan bosqichlari va taraqqiyot bilan uyg‘unligi amalga oshirilayotgan islohotlar keng yoritib berilgan. San‘at sohaları orqali yosh avlod ongida Vatan tuyg‘ularini shakllantirish ham nazarda tutilmoqda.*

Kalit so‘zlar: *Yangi O‘zbekiston, tasviriy san‘at, amaliy san‘at, taraqqiyot strategiyasi, milliy g‘oya, madaniyat, ijodkorlar, xalqaro hamkorlik, ta‘lim tizimi.*

Kirish: Bugun Yangi O‘zbekiston g‘oyasi nafaqat siyosat va iqtisodiyotda, balki san‘at va madaniyatda ham o‘z ifodasini topmoqda. Mamlakatimizda kechayotgan tub islohotlar va taraqqiyot jarayonlari san‘atkorlar ilhomiga ilhom, tasviriy va amaliy san‘at asarlariga esa mazmun va ruh bag‘ishlamoqda. “Tasvirda jonlangan kelajak” — bu shunchaki so‘zlar emas, balki Yangi O‘zbekistonni ko‘z oldimizga keltiradigan, uni yuragimizda his ettiradigan san‘at namunalarining umumiy ifodasidir. Yaqin yillardan buyon davlatimizda Xalqaro, Respublika va shahar bosqichlarida tasviriy va amaliy san‘at yo‘nalishida turli tanlov va ko‘rgazmalar uyushtirilmoqda. Bu ham yoshlarni san‘atga va shu soha orqali Vatanga muhabbatini rivojlantirishga katta hissa qo‘shadi. O‘zbekistonning 2022–2026-yillarga mo‘ljallangan taraqqiyot strategiyasi mamlakatni yangi bosqichga olib chiqish, xalq farovonligini oshirish va madaniy merosni asrashga qaratilgan keng qamrovli dasturdir. Mazkur strategiya doirasida tasviriy san‘atning roli alohida ahamiyatga ega bo‘lib, u nafaqat estetik qadriyatlarni, balki milliy g‘oyani, tarixiy xotirani va jamiyatning ma‘naviy rivojlanishini ham aks ettiradi.

Asosiy qism

Yangi O‘zbekiston taraqqiyot strategiyasining asosiy yo‘nalishlari

Taraqqiyot strategiyasining asosiy yo‘nalishlari quyidagilardan iborat:

- Inson qadrini yuksaltirish va erkin fuqarolik jamiyatini yanada rivojlantirish orqali xalqparvar davlat barpo etish : Bu yo‘nalish jamiyatdagi har bir fuqaroning huquq va erkinliklarini ta‘minlashga qaratilgan.

- Mamlakatimizda adolat va qonun ustuvorligi tamoyillarini taraqqiyotning eng asosiy va zarur shartiga aylantirish: Ijtimoiy himoya tizimini takomillashtirish, ta‘lim va sog‘liqni saqlash sohalarini rivojlantirish.

- Milliy iqtisodiyotni jadal rivojlantirish va yuqori o‘shish sur‘atlarini ta‘minlash: Iqtisodiyotning barcha tarmoqlarini modernizatsiya qilish va diversifikatsiya qilish.

- Adolatli ijtimoiy siyosat yuritish, inson kapitalini rivojlantirish: Yoshlarni san‘at dunyosiga oshno etish, kompyuter va IT texnologiyalari sohasida bilim va ko‘nikmalarga ega bo‘lishlari uchun zarur jihozlar bilan ta‘minlangan 100 mingdan ortiq bepul to‘garaklar faoliyatini yo‘lga qo‘yish.

- Ma‘naviy taraqqiyotni ta‘minlash va sohani yangi bosqichga olib chiqish: Madaniy merosni asrash, san‘at muassasalarini modernizatsiya qilish va xalqaro hamkorlikni kengaytirish.

- Milliy manfaatlardan kelib chiqqan holda umumbashariy muammolarga yondashish : Ekologiya va atrof muhitni muhofaza qilish, shahar va tumanlarda ekologik ahvolni yaxshilash, “Yashil makon” umummilliy loyihasini amalga oshirish.

- Mamlakatimiz xavfsizligi va mudofaa salohiyatini kuchaytirish, ochiq, pragmatik va faol tashqi siyosat olib borish: Yevroosiyo Iqtisodiy Ittifoqi bozoriga samarali kirish uchun texnik jihatdan tartibga solish va standartlashtirish masalalari bo‘yicha milliy siyosatni Ittifoq tajribasi asosida yanada takomillashtirish.

Tasviriy san‘atning rivojlanish istiqbollari

Tasviriy san‘atni rivojlantirish bo‘yicha quyidagi chora-tadbirlar belgilangan bo‘lib ular:

- **Madaniyat va san‘at muassasalarining moddiy-texnika bazasini yaxshilash:** Muzeylar, galereyalar va san‘at maktablarini zamonaviy jihozlar bilan ta‘minlash. San‘at dargohlariga borishlari va madaniy hordiq uchun o‘quv muassasalari tomonidan texnik baza yaratilmoqda.

- **Ijodkorlarga qo‘llab-quvvatlash ko‘rsatish:** Ijodiy grantlar, stipendiyalar va mukofotlar orqali rassomlarning faoliyatini rag‘batlantirish.

- **Xalqaro hamkorlikni rivojlantirish:** Xalqaro san‘at ko‘rgazmalari va festivallarda ishtirok etish, xorijiy rassomlar bilan almashinuv dasturlarini tashkil etish.

- **Ta‘lim tizimini takomillashtirish:** Tasviriy san‘at bo‘yicha mutaxassislarni tayyorlash uchun yangi o‘quv dasturlari va metodik materiallarni ishlab chiqish.

Tasviriy san‘at milliy g‘oyani shakllantirishda muhim vosita hisoblanadi. Rassomlar va amaliy san‘at sohasi egalari bu yo‘nalishga aloqador hunarmandlar o‘z asarlari va ijod namunalari orqali xalqning tarixiy xotirasini, urf-odatlarini va qadriyatlarini aks ettiradilar hamda buni kelajakka yetkazishda ko‘prik bo‘la oladilar desak mubolag‘a bo‘lmaydi. Masalan, O‘zbekistonning mustaqillik davrida yaratilgan asarlar milliy ozodlik kurashi, istiqloq g‘oyasi va milliy birdamlikni ifodalaydi. Yangi O‘zbekiston davrida tasviriy san‘atda yangi g‘oyalar, timsollar va estetik qarashlar shakllanmoqda. Rassomlar endi nafaqat tarixiy syujetlar, balki zamonaviy islohotlar, inson qadrini ulug‘lovchi mavzular, atrof-muhitni asrash, oilaviy qadriyatlar, yoshlar orzulari va texnologik taraqqiyot mavzularini ham keng yoritishmoqda.

- **Inson qadrining ifodasi:** Yangi O‘zbekiston strategiyasining bosh g‘oyasi — “inson qadri uchun” degan tamoyil ko‘plab tasviriy asarlarda o‘z ifodasini topmoqda. Portret janridagi asarlarda oddiy mehnatkash, o‘qituvchi, dehqon va shifokor kabi kasb egalarining hayoti tasvirlanadi.

- **Modernizatsiya va taraqqiyot manzaralari:** Shaharsozlik, zamonaviy infratuzilma, innovatsion texnologiyalarni aks ettiruvchi peyzaj va industrial san‘at asarlari orqali rassomlar O‘zbekistonning yangilanish ruhini ifodalashmoqda.

- **Milliy va tarixiy ramzlar:** Amir Temur, Mirzo Ulug‘bek, Alisher Navoiy kabi tarixiy shaxslar timsollarining yangi talqini orqali milliy o‘zlik, tarixiy xotira va milliy faxr aks ettirilmoqda.

Tasviriy san‘at vositasida yosh avlodga estetik tarbiya berish, milliy qadriyatlarga hurmat ruhida ulg‘aytirish muhim vazifalardan biridir. Bugungi kunda maktablar, san‘at maktablari va kollejlari, institutlarida o‘quvchilar tasviriy san‘at orqali:

- O‘zbekiston tarixini vizual obrazlar orqali o‘rganadi;
- Vatanparvarlik ruhida tarbiyalanadi;

- Go‘zallikni qadrlashni o‘rganadi;
- Mustaqil fikrlash va ijodiy yondashuvga ega bo‘ladi.

Bu jarayonda pedagog-rassomlarning roli beqiyos bo‘lib, ular san‘at orqali tarbiya va ta‘limni uyg‘unlashtiradilar.

Zamonaviy asrda yashayotganmizni inobatga olgan holda hozirda axborot texnologiyalari rivojlanishi bilan birga tasviriy san‘atda **raqamli san‘at** (digital art) yo‘nalishi ham jadal rivojlanmoqda. Rassomlar zamonaviy grafik dasturlar orqali:

- Vatanparvarlik mavzularida interaktiv illyustratsiyalar yaratmoqda;
- Virtual ko‘rgazmalar tashkil qilmoqda;
- San‘at asarlarini NFT ko‘rinishida taqdim etmoqda.

Bu esa Yangi O‘zbekiston san‘atini jahon madaniyat maydoniga olib chiqishda muhim vosita bo‘lib xizmat qilmoqda.

Xulosa

Tasviriy san‘at Yangi O‘zbekiston taraqqiyot strategiyasining ajralmas qismi bo‘lib, u nafaqat estetik qadriyatlarni, balki milliy g‘oyani, tarixiy xotirani va jamiyatning ma‘naviy rivojlanishini ham aks ettiradi. San‘at orqali jamiyatning o‘ziga bo‘lgan ishonchi, kelajakka bo‘lgan umidi va birdamligi mustahkamlanadi. Shu bois, tasviriy san‘atni rivojlantirishga qaratilgan chora-tadbirlar strategiyaaning muvaffaqiyatli amalga oshirilishida muhim ahamiyatga ega. Bu bizga Vatanimiz kelajagi uchun katta manfaat olib keladi deyishimiz mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyev “2022–2026-yillarga mo‘ljallangan Yangi O‘zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to‘g‘risida”gi Farmonni imzoladi — O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Strategik islohotlar agentligi .[Uza.uz+2Strategik islohotlar agentligi+2Шавкат Мирзиёев+2](#)

2. Yangi O‘zbekistonning taraqqiyot strategiyasi (<https://www.brz.uz/oz/menu/strategiya-razvitiya-uzbekistana>).[brz.uz](#)

3. O‘zbekiston – 2030” – xalq strategiyasi” Onlayn portali (<https://uzbekistan2030.uz/uz-Latn/strategy>).